

PIK – rok akademicki 2019/2020

Dr Piotr Podemski

Tytuł projektu:

***Nie tylko upiór bywa w operze.
Język i kultura Włoch w dziełach klasyki operowej***

Opis projektu:

Celem projektu jest poszerzenie oferty dydaktycznej IKSI UW w zakresie nauczania języka i kultury włoskiej o nieobecny dotąd, a istotny w dziejach tej kultury, aspekt, jakim jest sztuka operowa. Język włoski jest podstawowym językiem opery, włoskojęzyczne przedstawienia operowe wystawiane są na całym świecie, stanowiąc wizytówkę włoskiego wkładu w europejską i ogólnoludzką kulturę elitarną. Ów aspekt nie powinien być zatem obcy przyszłym tłumaczom-italianistom, jako mediatorom międzykulturowym oraz specjalistom w zakresie języka i kultury Włoch.

Przewidziany do realizacji w semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020 projekt został pomyślany jako próba przybliżenia chętnym studentom świata włoskiej opery w trzech, różnych odsłonach, dających pojęcie o jej bogactwie i różnorodności. Trzy spotkania odbędą się w soboty, czyli dni wolne od normalnych zajęć dydaktycznych. Nad realizacją programu czuwać będzie jego koordynator, który przyjmie rolę tutora, organizującego i wspierającego rozwój zainteresowanych studentów w ramach zindywidualizowanej ścieżki edukacyjnej, uzupełniającej główny tok studiów.

Pierwsze spotkanie z operą, zaplanowane na luty 2020 r. (początek semestru), stanie się okazją do podjęcia tematu starszej, XVIII-wiecznej *opera buffa*, w mistrzowskim wydaniu W. A. Mozarta. Choć twórca ów nie należy pozornie do kręgu kultury włoskiej, paradoksalnie to właśnie o ówczesnej sile tego języka i kultury świadczy fakt, że jako nie-Włoch ów uznany geniusz tworzy muzykę do włoskiego libretta, autorstwa Lorenza Da Ponte, a językiem oglądanego na scenie utworu pozostaje język włoski. Zajęcia wprowadzające (poświęcone kontekstowi kulturowemu i recepcji dzieła oraz analizie językowej wybranych fragmentów libretta) w uniwersyteckiej sali dydaktycznej (nowy gmach przy ul. Dobrej) poprowadzi tutor projektu, po czym nastąpi wspólne wyjście do Polskiej Opery Królewskiej celem obejrzenia współczesnej interpretacji omawianego dzieła.

Drugie i trzecie spotkanie, w marcu i maju 2020 r., poświęcone będą dwóm klasycznym dziełom najwybitniejszego twórcy XIX-wiecznej włoskiej opery narodowej – Giuseppe Verdiego – czyli operom „Aida” i „Nabucco”. Oba dzieła odegrały wielką rolę w historii kultury włoskiej, wpisując się w dzieje Risorgimenta, czyli walki Włochów o zjednoczenie i powstanie suwerennego państwa włoskiego. Słynne partie operowe, takie jak „Marsz

triumfalny” z „Aidy” czy „Marsz niewolników żydowskich” z „Nabucco” stały się na tyle znaczące dla włoskiej tożsamości narodowej, że były rozpatrywane jako „kandydaci” do roli włoskiego hymnu narodowego. Podobnie jak w przypadku pierwszego spotkania, zajęcia wprowadzające (poświęcone kontekstowi kulturowemu i recepcji obu dzieł oraz analizie wybranych tekstów libretta) w uniwersyteckiej sali dydaktycznej (nowy gmach przy ul. Dobrej) poprowadzi tutor projektu, po czym nastąpią wspólne wyjścia: na „Aidę” – do Teatru Wielkiego w Łodzi (dzieło aktualnie nieobecne w repertuarze teatrów warszawskich, wygodny dojazd pociągiem), zaś na „Nabucco” – do Teatru Wielkiego w Warszawie.

Grupę docelową stanowią studenci wszystkich lat sekcji włoskiej IKSI UW, a w drugiej kolejności – również zainteresowani studenci pozostałych sekcji.

Partnerami w projekcie będą prestiżowe instytucje kultury – Polska Opera Królewska, Teatr Wielki w Warszawie i Teatr Wielki w Łodzi.

Uczestnicy projektu, którzy będą obecni na wszystkich trzech spotkaniach oraz napiszą końcową pracę zaliczeniową w języku włoskim, otrzymają 1 punkt ECTS z wpisem zajęć pt.: „Język i kultura Włoch w dziełach klasyki operowej” do USOS.

Planowane efekty projektu to:

- a) podniesienie kompetencji językowych i kulturowych studentów;
- b) wsparcie i wzmocnienie indywidualnych zainteresowań sztuką operową u studentów; rozbudzenie tych zainteresowań u studentów, którzy wcześniej nie byli widzami operowymi;
- c) promocja marki Uniwersytetu Warszawskiego i Instytutu poprzez rozbudzenie w świadomości studentów pozytywnych skojarzeń tych instytucji z kulturą elitarną, wysmakowaną estetyką i prestiżowymi wydarzeniami;
- d) otwarcie uczestnikom potencjalnej ścieżki kariery w postaci możliwości przygotowania do podjęcia pracy w dziedzinie polsko-włoskiej współpracy kulturalnej, m.in. w zakresie sztuki teatralnej.

Działania planowane w roku akademickim 2019/20:

Harmonogram

Termin	Działanie
15. 01. – 22. 01. 2020 r.	Rekrutacja uczestników projektu
22. 02. 2020 r.	Zajęcia wprowadzające oraz wizyta w Polskiej Operze Królewskiej – „Don Giovanni” W. A. Mozarta
21. 03. 2020 r.	Zajęcia wprowadzające oraz wizyta w Teatrze Wielkim w Łodzi – „Aida” G. Verdiego
30. 05. 2020 r.	Zajęcia wprowadzające oraz wizyta w Teatrze Wielkim w Warszawie – „Nabucco” G. Verdiego
15. 06. 2020 r.	Złożenie pracy zaliczeniowej (opcjonalnie, dla osób pragnących uzyskać 1 ECTS z wpisem do USOS).